

בש"פ 10084/17 - מדינת ישראל נגד א א

בבית המשפט העליון

בש"פ 10084/17

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבה: א א

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ד בטבת התשע"ח (1.1.2018)

בשם המבקשת: עו"ד בת-שבע אבגז

בשם המשיבה: עו"ד משה סרוגוביץ

החלטה

1. בפני בקשה להארכת מעצר של המשיבה מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 החל מיום 14.1.2018 בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 45487-03-16 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

עמוד 1

2. המשיבה היא אזרחית זרה השוהה בישראל ולה ארבעה ילדים, ששלושה מהם שוהים בישראל. ביום 21.3.2016 הוגש נגד המשיבה כתב אישום המייחס לה עבירות של תקיפה והתעללות בילדיה. על פי כתב האישום, ביצעה המשיבה מילה בבנה בן הארבע באמצעות מספרים ולא פינתה אותו לקבלת טיפול רפואי. כעבור שלושה ימים הגיעה המשיבה עם בנה לגן, וזה סיפר לגננת על האירוע. הגננת דיווחה על כך לשירותי הרווחה, ובהמשך לכך הגיעו בעלי תפקיד לביתה של המשיבה על מנת להוציא את ילדיה לקלט חירום. המשיבה ביקשה למנוע את לקיחתה של בתה התינוקת ממנה על ידי נציגי הרווחה ואגב כך גרמה לה לחבלה.

3. בגין מעשיה של המשיבה יוחסו לה העבירות הבאות: תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) בנסיבות סעיף 335(א) לחוק; תקיפת קטין לפי סעיף 368ב(א) לחוק; התעללות בקטין לפי סעיף 368ג לחוק והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה לעצור את המשיבה עד תום ההליכים נגדה. ביום 31.3.2016 בית המשפט המחוזי קבע כי המשיבה אינה מסוכנת עוד כלפי ילדיה, משום שהם נמצאים במשפחות אומנה, וכי עילת המעצר המרכזית בעניינה היא החשש שתימלט מהארץ. לכן, הוחלט על שחרורה של המשיבה לחלופת מעצר בביתה במתכונת של מעצר בית ועל עריכת תסקיר מבחן. לאחר שהתקבל תסקיר המבחן ונערך דיון, הורה בית המשפט המחוזי ביום 23.5.2016 על ביטול מעצר הבית של המשיבה.

5. ביום 27.4.2017 הגישה המדינה בקשה לעיון חוזר במעצרה של המשיבה לאחר שנתפסה מטפסת על גדר הגבול בכוונה לחצות את הגבול לירדן. בשלב זה הציע בא-כוחה של המשיבה לשחררה לחלופת מעצר בעיר חיפה, ללא פיקוח, תוך עיבוי החלופה בדרישה לחתימה בתחנת המשטרה הקרובה. בית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר מבחן נוסף לבחינתה של חלופה זו, אך התסקיר שהוגש ביום 27.6.2017 לימד כי הניסיונות לתקשר עם המשיבה עלו בתוהו - היא לא השיבה לשאלות של שירות המבחן, צעקה ואף התנהגה באופן תוקפני. עוד צוין כי המשיבה מסרה כי היא לא מעוניינת להיות בחלופת מעצר כלשהי, אלא עומדת על זכותה להשתחרר באופן מלא. על רקע זה, ומשהודיע בא-כוח המשיבה כי אין בידו להציע חלופת מעצר אחרת הכוללת מרכיב כלשהו של פיקוח, קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המדינה והורה על מעצרה של המשיבה עד תום ההליכים.

הבקשה להארכת מעצר

6. בבקשה שהגישה טענה המדינה כי מעשיה של המשיבה מעידים על מסוכנות וכי בעבר כבר הוצאו ילדיה של המשיבה מחזקתה בשל הסיכון שבו היו שרויים והזנחתם החמורה. מעבר לכך, נטען שהמשיבה אמרה בחקירתה שהיא תשוב לנסות לברוח לירדן, ולכן קם חשש מבוסס שהיא תעשה כן. המדינה הוסיפה והצביעה על כך שמועד הכרעת הדין קבוע ליום 31.1.2018, ושנסיבות המתוארות יש הצדקה להאריך את מעצרה של המשיבה.

7. הדיון בבקשה התקיים בפני ביום 1.1.2018. במסגרת הדיון הדגישה המדינה כי בעת הזו הטעם העיקרי לבקשה להאריך את המעצר הוא החשש מפני הימלטותה של המשיבה מאימת הדין, בהתחשב בצעדים שננקטו בכל הנוגע

לטיפול בילדיה. המדינה הטעימה כי למעשה המשיבה נעצרה לאחר שהייתה משוחררת במשך כשנה, וזאת רק כאשר נתפסה בעת שהיא מנסה לעבור את הגבול. המדינה הוסיפה והפנתה לתסקיר המבחן שהוגש בחודש יוני 2017 שממנו עולה כי המשיבה אינה משתפת פעולה וכי היא עצמה שוללת אפשרות של שחרור לחלופת מעצר.

8. מנגד, בא-כוחה של המשיבה הצביע על המצב הקשה שבו מצויה מרשתו, אשר מבחינתה נהגה בילדיה בהתאם לתרבותה, ולכן חשה שנגרם לה עוול. בהתחשב בנסיבותיה של המשיבה ציין בא-כוחה כי במישור המעשי אין בידה להציע חלופה הכוללת יסוד של פיקוח, אולם העלה את האפשרות לשחררה בתנאים ללא פיקוח, כפי שכבר ארע בשלבים קודמים של ההליך. עוד ציין בא-כוחה של המשיבה כי פרשות התביעה וההגנה הסתיימו למעשה בעיקרן עוד לפני מעצרה של המשיבה, וכי אף דיון משלים שאליו הוזמנו הצדדים התקיים בחודש יולי 2017, ומאז הם ממתינים להכרעת הדין.

דיון והכרעה

9. המקרה שבפני מעורר אי-נחת. המשיבה מצויה במעצר פרק זמן ארוך יחסית, הגם שפרשות התביעה וההגנה הסתיימו זה מכבר, כאשר ברור שנסיבותיה האישיות הן שמונעות מציאת חלופה סבירה הכוללת מפקחים. עם זאת, אין להקל גם ראש בחשש להימלטות מאימת הדין. זאת, בהתחשב בכך שהמשיבה ניסתה לחצות את הגבול לירדן כאשר הייתה משוחררת בתנאים ולנוכח האינדיקציות שלפיהן בכוונתה לשוב ולעשות כן. שיקולים נוספים שיש להביא בחשבון הם היעדרו של תסקיר מבחן עדכני (בשים לב לחלוף הזמן ולחוסר שיתוף הפעולה של המשיבה בתסקיר הקודם) והעובדה שהכרעת הדין צפויה להינתן בסוף חודש זה.

10. לאחר בחינת השיקולים מזה ומזה החלטתי לקבל באופן חלקי את הבקשה להארכת מעצר, ובצד זאת להורות על עריכת תסקיר עדכני אשר יוגש לבית המשפט קמא.

11. להשקפתי, בתקופה הקרובה שבה תיוותר המשיבה במעצר יש לחזור ולבחון את האפשרות למצוא פתרון אחר למצבה שלא יהיה מבוסס על מעצר מאחורי סורג ובריח, אם בדרך של מציאת מפקחים מתאימים ואם בדרך של פתרון אחר המבוסס על הטלת תנאים ומגבלות שייצרו הרתעה כלפי המשיבה מפני הימלטות מהדין. אני מורה אפוא על הכנת תסקיר מבחן עדכני בעניינה, במובן זה שנציג של שירות המבחן יקיים עמה שיחה ובה ינסה, בין היתר, ללמוד על הלך רוחה ועל האפשרות להשיג שיתוף פעולה מצידה. תסקיר זה יוגש לבית המשפט המחוזי עד ליום 15.1.2018, ובית המשפט המחוזי ינהג כחוכמתו לאחר עיון בדברים. כפי שנעשה בעבר, שירות המבחן יקיים את הריאיון עם המשיבה בלוויית מתורגמן לשפה הטיגרינית. במקביל, ראיתי לנכון להאריך את מעצרה של המשיבה בארבעים וחמישה ימים או עד למתן החלטה אחרת של בית המשפט המחוזי, לפי המוקדם.

12. קודם שאסיים אציין כי בתום הדיון ביקשתי מבא-כוחה של המשיבה לשוחח עמה ולהסביר לה כי תידרש לשיחה נוספת עם שירות המבחן וכי מוטב שתשיב על שאלות שיוצגו לה, לטובתה היא.

13. כמו כן, בנסיבות הייחודיות של המשיבה, רואה אני מקום להדגיש את החשיבות הטמונה בסיום ההליכים בתיק העיקרי בעניינה בהקדם האפשרי, הכול כמובן בהתאם לאילוציו של בית המשפט המחוזי.

14. סוף דבר: אני מורה על הארכת מעצרה של המשיבה החל מיום 14.1.2018 בארבעים וחמישה ימים או עד למתן החלטה אחרת בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם. כן אני מורה על הכנת תסקיר מבחן בעניינה של המשיבה, כאמור בסעיף 11 לעיל.

ניתנה היום, ט"ו בטבת התשע"ח (2.1.2018).

שׁוֹפֵט
